

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 6 maja 2011 r.

DOLiS/DEC-345/11

dot. [...]

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 22 w zw. z art. 43 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j.: Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pana A.B. na przetwarzanie jego danych osobowych przez S,

umarzam postępowanie.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana A.B., zwanego dalej Skarżącym, na przetwarzanie jego danych osobowych przez S, zwany dalej Związkiem.

Skarżący zakwestionował legalność przetwarzania jego danych osobowych dotyczących jego przynależności wyznaniowej przez Związek i wniósł do Generalnego Inspektora o cyt.: „(...) przeprowadzenie kontroli zgodności przetwarzania danych z przepisami o ochronie danych osobowych przez S (...) oraz (...) o skierowanie do organów powołanych do ścigania przestępstw zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 49 ust. 2 ustawy (...)”.

W toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił, co następuje.

W dniu 23 lipca 2008 r. Związek podał w budynku miejscowego zboru komunikat, iż cyt.: „Pan A.B. nie jest Świadkiem J”. Pismem z dnia [...] października 2008 r. pełnomocnik Skarżącego wystąpił do zarządu Związku z pytaniem cyt.: „(...) czy w sprawie wykluczenia A.B. ze Związku Wyznaniowego zapadła decyzja w trybie § 6 statutu”. Związek odpowiadając na ww. pismo wskazał, iż cyt.: „osoba o podanych przez Panią personaliach nigdy nie była członkiem związku wyznania oficjalnie reprezentującego społeczność religijną Świadków J w Polsce. W związku z tym nie zachodziła wspomniana przez Panią konieczność”.

W toku prowadzonego postępowania do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęły wyjaśnienia Związku, w których wskazano, iż cyt.: „(...) Pan A.B. pozostawał Świadkiem J, ale w wyniku wewnętrznego postępowania dyscyplinarnego przestał być członkiem naszej społeczności religijnej. Zgodnie z prawem wewnętrznym naszej społeczności religijnej w miejscowym zborze podaje w takim wypadku jednorazowo komunikat, że dana osoba nie jest Świadkiem J. (...) W dniu [...] października 2008 r. za pośrednictwem swojego pełnomocnika, adw. M.W., Pan B. zwrócił się pytaniem, czy w sprawie jego usunięcia ze zboru zastosowano § 6 Statutu Towarzystwa S (...) Pismem z dnia [...] listopada 2008 r. Zarząd Związku – zgodnie z obowiązującym stanem prawnym – wskazał, że wyżej wymieniony nigdy nie był członkiem związku wyznania oficjalnie reprezentującego społeczność religijną Świadców J (...). Należy bowiem odróżnić przynależność do danej społeczności religijnej od członkostwa w statutowych organach osoby prawnej reprezentującej daną społeczność religijną. (...) W przypadku Towarzystwa S statutowymi organami są tzw. Walne Zgromadzenie członków związku oraz Zarząd.(...) Pan B. nie był członkiem wyżej wymienionych organów Związku a jedynie Świadkiem J oraz członkiem miejscowego zboru Świadców J w Z”.

W tym stanie faktycznym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Stosownie do postanowień art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), zwanej dalej Kpa, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.

Przepis art. 43 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej także ustawą stanowi, iż w odniesieniu do zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, oraz zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1a, przetwarzanych przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego oraz Centralne Biuro Antykorupcyjne, Generalnemu Inspektorowi nie przysługują uprawnienia określone w art. 12 pkt 2, art. 14 pkt 1 i 3-5 oraz art. 15-18. Artykuł 43 ust. 1 pkt 3 stanowi zaś, iż z obowiązku rejestracji zbioru danych zwolnieni są administratorzy danych dotyczących osób należących do kościoła lub innego związku wyznaniowego, o uregulowanej sytuacji prawnej, przetwarzanych na potrzeby tego kościoła lub związku wyznaniowego.

S należy do instytucji o uregulowanej sytuacji prawnej. Związek jest instytucją wpisaną w dniu [...] stycznia 1990 r. do rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych prowadzonego przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Warto w tym miejscu przytoczyć stanowisko doktryny definiującej pojęcie „uregulowanej sytuacji prawnej związku wyznaniowego” jako konieczności wpisu do rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych, chyba że status związku jest uregulowany w ustawie odrębnej względem ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (tak: Andrzej Drozd, Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz. Wzory pism i przepisy, Warszawa 2008 Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis (wydanie IV) ss. 504).

W szczególności wskazać należy na przepisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr. 78, poz. 483 ze zm.), która w art. 25 stanowi, iż Kościoły i inne związki wyznaniowe są równouprawnione (art. 25 ust. 1). Władze publiczne w Rzeczypospolitej Polskiej zachowują bezstronność w sprawach przekonań religijnych, światopoglądowych i filozoficznych, zapewniając swobodę ich wyrażania w życiu publicznym (art. 25 ust. 2). Stosunki między państwem a kościołami i innymi związkami wyznaniowymi są kształtowane na zasadach poszanowania ich autonomii oraz wzajemnej niezależności każdego w swoim zakresie, jak również współdziałania dla dobra człowieka i dobra wspólnego (art. 25 ust. 3).

W związku z treścią przepisu art. 43 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych, w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie może prowadzić postępowania wyjaśniającego ukierunkowanego na wydanie merytorycznej decyzji administracyjnej ani przeprowadzać czynności kontrolnych, z wyłączeniem prawa żądania złożenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień oraz wzywania i przesłuchiwania osób w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego. W odpowiedzi na wezwanie organu ochrony danych osobowych do złożenia wyjaśnień Związek odniósł się do stawianych przez Skarżącego zarzutów. Z wyjaśnień tych wynika, że dane osobowe Skarżącego były przetwarzane w zakwestionowany przez Skarżącego sposób w związku z procedurą wykluczenia Skarżącego ze Związku. Upublicznienie informacji o wykluczeniu Skarżącego ze zboru Świadków J w Z wynikało, jak wskazał Związek, z realizacji prawa wewnętrznego tej społeczności religijnej.

Analiza przepisu art. 105 § 1 Kpa wskazuje, iż postępowanie administracyjne nie może toczyć się w sytuacji, gdy w jego toku przestał istnieć jego przedmiot, bądź też przedmiot ten nie istniał już przed wszczęciem postępowania. W doktrynie podkreśla się w szczególności, że przedmiot postępowania wiąże się ze stosowaniem przez organ publiczny przepisów materialnego prawa administracyjnego i przyjmuje się, że bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego, o której stanowi art. 105 § 1 Kpa ma miejsce, gdy brak jest któregoś elementów materialnego stosunku prawnego (B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, C.H.Beck, Warszawa 2000, s. 428).

Reasumując, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych na podstawie dokonanych ustaleń stwierdził brak swojej kognicji do wydania merytorycznej decyzji administracyjnej w sprawie, co tym samym determinuje zasadność uznania, iż spełnione zostały przesłanki umorzenia postępowania przewidziane przepisem art. 105 § 1 Kpa.

Odnosząc się zaś do żądania Skarżącego cyt.: „skierowania do organów powołanych do ścigania przestępstw zawiadomienia o podejrzeniu przestępstwa” wskazać należy, iż ustawa o ochronie danych osobowych nie uprawnia Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych do kończenia prowadzonego postępowania poprzez skierowanie w formie decyzji administracyjnej zawiadomienia do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa. Wskazać należy, że Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 19 listopada 2001 r. (sygn. akt II SA 2702/00) stwierdził, iż: „osoba dochodząca ochrony swych praw w trybie ustawy o ochronie danych osobowych nie jest podmiotem postępowania obliczonego na wydanie decyzji o zawiadomieniu stosownego organu o przestępstwie w zakresie przetwarzania danych osobowych i nie może się tego domagać od GODO w administracyjno-prawnych formach tego postępowania. (...) Przepis art. 19 ustawy nie daje bowiem stronie roszczenia w tym względzie”.

Podkreślenia wymaga, że skierowanie przez Generalnego Inspektora zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa następuje poprzez wystąpienie do organu właściwego do wszczęcia postępowania karnego w danej sprawie, przy czym jako należące do autonomicznych kompetencji organu realizowane jest z urzędu, nie zaś na wniosek osób zainteresowanych.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak na wstępie.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), strona niezadowolona z niniejszej decyzji, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, może zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.